

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради
Інституту правотворчості та науково-
правових експертиз
Національної академії наук України
від 25 січня 2024 р., протокол № 1

Введено в дію наказом Інституту
правотворчості та науково-правових
експертиз
Національної академії наук України
від 30 січня 2024 р., № 14

Голова Вченої ради

Олексій КОТ

ПОЛОЖЕННЯ

**про підготовку здобувачів наукового ступеня доктора наук
в Інституті правотворчості та науково-правових експертиз
Національної академії наук України
(нова редакція)**

1. Загальні положення

1.1. Положення про підготовку здобувачів наукового ступеня доктора наук в Інституті правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії наук України (далі – Положення, Інститут) є локальним нормативно-правовим актом, що визначає механізм підготовки здобувачів наукового ступеня доктора наук у докторантурі Інституту.

1.2. Положення розроблене відповідно до Конституції України, законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.2023 р. № 520), Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 р. № 1197 (із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 19.05.2023 р. № 520), інших нормативно-правових актів, що регламентують процес підготовки докторантів, та Статуту Інституту правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії наук України.

1.3. Терміни, що вживаються у цьому Положенні, мають таке значення:

атестація здобувача наукового ступеня доктора наук – комплекс послідовних експертних дій щодо оцінки наукового рівня докторської дисертації та зарахованих за її темою наукових публікацій здобувача, встановлення рівня набуття здобувачем найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, що забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення з метою державного визнання рівня наукової кваліфікації здобувача шляхом присудження йому наукового ступеня доктора наук;

докторантура – система організаційно-наукового забезпечення підготовки здобувачів наукового ступеня доктора наук з метою завершення докторських дисертацій;

докторська дисертація – кваліфікаційна наукова праця, підготовлена на здобуття наукового ступеня доктора наук обсягом основного тексту не менше 10 авторських аркушів на правах рукопису або обсягом основного тексту не менше трьох авторських аркушів у вигляді наукової доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, яка містить нові науково обґрунтовані результати;

здобувач наукового ступеня доктора наук (далі – здобувач, докторант) – особа, яка проходить (проходила) підготовку у докторантурі Інституту або яка самостійно підготувала до захисту докторську дисертацію з метою здобуття наукового ступеня доктора наук з наукової спеціальності 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право»;

індивідуальний план наукової роботи докторанта – документ, що визначає зміст, строки виконання та обсяг етапів і завдань наукової роботи здобувача наукового ступеня доктора наук;

наукове періодичне видання – фахове видання, що виходить через певні проміжки часу, має заздалегідь визначену постійну щорічну кількість і назву нумерованих чи датованих, однотипно оформлених випусків, які не повторюються за змістом, мають однакову назву, ISSN-номер, який підтверджений на веб-сайті Міжнародного центру реєстрації періодичних видань, не є тезами та матеріалами наукових конференцій, конгресів, симпозіумів тощо;

профіль ради – перелік наукових спеціальностей за галузями науки, за якими діє спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук Інституту;

спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук Інституту (далі – докторська рада) – спеціалізована вчена рада, яка утворюється МОН з правом прийняття до розгляду та проведення захисту докторської дисертації особи, яка здобуває науковий ступінь доктора наук, з метою присудження їй зазначеного ступеня.

1.4. Докторантура зі спеціальності 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» відкривається за рішенням Вченої ради Інституту за умови наявності трьох штатних працівників – докторів наук, які мають наукову кваліфікацію, що відповідає цій спеціальності.

1.5. Підготовка здобувачів здійснюється:

в докторантурі Інституту;

шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту.

Нормативний строк підготовки в докторантурі становить два роки.

Для врегулювання відносин між здобувачем та Інститутом укладається договір.

1.6. Підготовка в докторантурі здійснюється за рахунок коштів фізичних та (юридичних) осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав Інститут на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук).

1.7. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності докторантури здійснює Вчена рада Інституту.

1.8. Координація діяльності з підготовки докторантів здійснюється науковим співробітником, на якого покладено обов'язки координації діяльності докторантури та аспірантури Інституту.

1.9. Мовою підготовки докторантів є державна мова. Застосування інших мов підготовки можливе у випадках, передбачених чинним законодавством України про мови та договорами про співробітництво.

2. Права та обов'язки докторантів

2.1. Докторанти виконують обов'язки та користуються правами, що визначені Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», а також можуть мати:

вільний доступ до всіх видів відкритої науково-технічної інформації, наявної у закладах, бібліотеках і державних архівах України;

отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового консультанта;

безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;

академічну мобільність та наукове стажування, що реалізуються відповідно до законодавства;

академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства;

трудова діяльність відповідно до законодавства.

З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень здобувачі також зобов'язані:

дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників, встановлених закладом;

виконувати індивідуальний план наукової роботи та двічі на рік звітувати про хід його виконання на засіданні відділу та Вченої ради Інституту (форма звіту наведена у додатку 2 до Положення);

підготувати свої наукові досягнення у вигляді дисертації або наукової доповіді – у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях.

Покладення Інститутом на докторанта обов'язків, не пов'язаних з підготовкою в докторантурі, забороняється.

Докторанти можуть брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

Докторант у разі дострокового захисту дисертації відраховується з докторантури Інституту після набрання чинності наказом МОН про затвердження рішення спеціалізованої вченої ради з присудження наукового ступеня доктора наук та видачу диплома доктора наук відповідно до законодавства.

Вчений, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове консультування не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора наук.

3. Відкриття докторантури. Вступ до докторантури. Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук у докторантурі

3.1. Підготовка докторантів здійснюється без отримання ліцензії.

3.2. Докторантура з наукової спеціальності відкривається за рішенням Вченої ради Інституту, що затверджується наказом директора Інституту, за умови наявності трьох штатних працівників – докторів наук, які мають наукову кваліфікацію, що відповідає цій науковій спеціальності.

3.3. Прийом до Інституту для підготовки в докторантурі здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за науковою спеціальністю 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» відповідно до вимог цього Положення та Правил прийому до

докторантури Інституту, якими визначаються, зокрема, порядок, перелік і строки подання документів для вступу до Інституту для підготовки в докторантурі.

Підготовка в докторантурі Інституту здійснюється за науковою спеціальністю 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право». Дисертація (наукова доповідь) повинна відповідати паспорту наукової спеціальності 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право».

3.4. Особа, яка здобуває науковий ступінь доктора наук, вступає до Інституту для підготовки в докторантурі з метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки наукових публікацій до захисту.

3.5. Для підготовки в докторантурі до Інституту вступають особи, які мають ступінь доктора філософії (науковий ступінь кандидата наук), наукові досягнення, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації (наукової доповіді), та не менше половини наукових публікацій за темою дисертації (наукової доповіді) від кількості, визначеної МОН, що відповідають вимогам, встановленим МОН, у наукових періодичних виданнях за відповідним напрямом досліджень.

3.6. Перелік документів, що подаються для вступу до Інституту з метою підготовки в докторантурі, повинен включати розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки наукових досягнень до захисту, та копії наукових публікацій за темою дисертації (наукової доповіді). Якщо громадянин України здобув науковий ступінь в іноземному закладі вищої освіти, додатково подається копія свідоцтва про визнання документа про науковий ступінь.

Документи вступника передаються для розгляду до відповідного структурного підрозділу Інституту, який протягом місяця з дати реєстрації заяви розглядає подані вступником документи, заслуховує його наукову доповідь та за результатами обговорення визначає шляхом голосування можливість зарахування вступника до Інституту для підготовки в докторантурі та подає висновок на розгляд Вченої ради Інституту.

У разі позитивного висновку відповідний структурний підрозділ надає пропозицію щодо призначення наукового консультанта з числа наукових працівників, які мають трудові відносини із Інститутом, науковий ступінь доктора наук та необхідну наукову кваліфікацію, яка підтверджується відповідно до пункту 3.2. цього Положення.

Якщо вступник є іноземцем, Інститут проводить процедуру визнання наукового ступеня, здобутого ним в його або іншій державі, протягом двох місяців після зарахування до Інституту для підготовки в докторантурі.

3.7. Вчена рада Інституту на черговому засіданні розглядає висновки відповідного структурного підрозділу щодо кожного вступника, затверджує тему дисертації (наукової доповіді), приймає рішення про його зарахування до Інституту для підготовки в докторантурі та призначає докторанту наукового консультанта.

На здійснення наукового консультування роботою над дисертацією одного докторанта науковому консультанту щороку відводиться навантаження у межах норм часу наукової роботи, встановлених Інститутом для науково-педагогічних працівників (у межах основного навантаження – для наукових працівників).

У разі потреби тема дисертації може бути уточнена та у новій редакції затверджена Вченою радою Інституту після обговорення відділом.

3.8. Підготовка в докторантурі передбачає завершення здобувачем власного оригінального наукового дослідження, узагальнення якого наводяться в дисертації (науковій доповіді) з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та оприлюднюються в наукових публікаціях відповідно до вимог, визначених МОН.

3.9. Докторанти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст завдань, строки їх виконання та обсяг наукових робіт.

Форма індивідуального плану наукової роботи докторанта наведена у Додатку 1 до цього Положення.

Індивідуальний план наукової роботи погоджується докторантом з його науковим консультантом та затверджується Вченою радою Інституту протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до Інституту для підготовки в докторантурі.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання докторантом і використовується для оцінювання успішності та своєчасності виконання запланованої наукової роботи.

Невиконання індивідуального плану наукової роботи, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, порушення умов договору або порушення академічної доброчесності, є підставою для ухвалення Вченою радою Інституту рішення про відрахування докторанта.

3.10. Докторанти, які виконали вимоги індивідуального плану наукової роботи першого року підготовки та прозвітували про його виконання, наказом директора Інституту переводяться на наступний рік підготовки.

3.11. Підготовка в докторантурі за умови виконання індивідуального плану наукової роботи завершується наданням висновку наукового консультанта (структурного підрозділу).

Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (наукової доповіді) та атестація докторанта спеціалізованою вченою радою з присудження наукового ступеня доктора наук закладу здійснюються відповідно до законодавства, що регулює присудження наукового ступеня доктора наук.

4. Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту

4.1. Особа може здобувати науковий ступінь доктора наук шляхом самостійної підготовки своїх наукових досягнень до захисту. Така особа має

право на творчу відпустку відповідно до законодавства з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною науковою спеціальністю.

У разі самостійної підготовки наукових досягнень до захисту науковий консультант не призначається.

4.2. Здобувач, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту у вигляді дисертації (наукової доповіді), повинен:

мати ступінь доктора філософії (науковий ступінь кандидата наук);

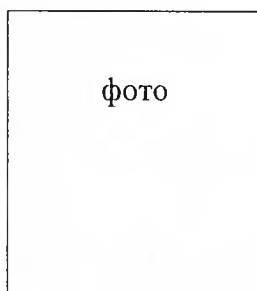
представити наукові досягнення з узагальненням проведених самостійно оригінальних досліджень відповідно до паспорта наукової спеціальності 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення;

мати наукові публікації за темою дисертації (наукової доповіді), зокрема статті у наукових періодичних виданнях із напрямку, з якого підготовлено дисертацію (наукову доповідь), відповідно до вимог, визначених МОН.

Затвердження теми дисертації, отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (наукової доповіді) та атестація здобувача, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту, спеціалізованою вченою радою з присудження наукового ступеня доктора наук закладу здійснюються відповідно до законодавства, що регулює присудження наукового ступеня доктора наук.

**ІНСТИТУТ
ПРАВОТВОРЧОСТІ ТА НАУКОВО-ПРАВОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ**

**ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН НАУКОВОЇ РОБОТИ ДОКТОРАНТА
на _____ навчальні роки**

Прізвище, ім'я та по батькові докторанта

Наказ про зарахування до докторантури

№ _____ від _____

Шифр та назва спеціальності: 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право»

Строк підготовки: з _____ до _____

Науковий консультант: _____

Прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання, посада

Тема дисертаційного дослідження із зазначенням дати і номеру протоколу засідання Вченої ради про затвердження:

Докторант _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено з науковим консультантом _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Запланований строк захисту дисертації _____

ЗМІСТ, СТРОКИ ВИКОНАННЯ ТА ОБСЯГ ЕТАПІВ І ЗАВДАНЬ НАУКОВОЇ РОБОТИ ДОКТОРАНТА

№ з/п	Зміст та обсяг етапів і завдань наукової роботи докторанта за кожним роком підготовки	Строки виконання
1	2	3
Перший рік підготовки		
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.	Звітування про результати першого року навчання (двічі на рік) Звіт № 1 1. Обговорено на засіданні відділу: від _____, протокол № ____; 2. Затверджено на засіданні Вченої ради: від _____, протокол № ____. Звіт № 2 1. Обговорено на засіданні відділу: від _____, протокол № ____; 2. Затверджено на засіданні Вченої ради: від _____, протокол № _____.	згідно з планом роботи відділу та Вченої ради
Другий рік підготовки		
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.	Звітування про результати другого року підготовки (двічі на рік) Звіт № 1 1. Обговорено на засіданні відділу: від _____, протокол № ____; 2. Затверджено на засіданні Вченої ради: від _____, протокол № ____. Звіт № 2 1. Обговорено на засіданні відділу: від _____, протокол № ____; 2. Затверджено на засіданні Вченої ради: від _____, протокол № _____.	згідно з планом роботи відділу та Вченої ради

**ІНСТИТУТ
ПРАВОТВОРЧОСТІ ТА НАУКОВО-ПРАВОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ**

**ЗВІТ ПРО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПЛАНУ НАУКОВОЇ
РОБОТИ ДОКТОРАНТА**

Прізвище, ім'я та по батькові докторанта

за _____ півріччя _____ року підготовки
(перше/друге)

Тема дисертації:

(вказати назву)

№ з/п	Складові індивідуального плану наукової роботи докторанта за звітний період	Результати виконання
1	2	4

Індивідуальний план наукової роботи докторантом _____ за
_____ півріччя _____ року підготовки виконано/не виконано.

Докторант

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Науковий консультант

(підпис)

(прізвище та ініціали)